

Arxellence 3: Κοινωνική προσφορά στην ιστορική μνήμη και την προστασία του περιβάλλοντος

Με μεγάλη συμμετοχή αρχιτεκτόνων και ισχυρά μηνύματα η εκδήλωση έναρξης του Arxellence3 για τη νήσο Γυάρο

Κατακλύστηκαν από αρχιτέκτονες και τις άλλες ειδικότητες μηχανικών, όλων των ηλικιών και πολλών εθνικοτήτων, κυρίως της νέας γενιάς, η μεγάλης χωρητικότητας αίθουσα «Αλεξάνδρα Τριάντη» και οι εξωτερικοί χώροι με εγκατεστημένες οθόνες παρακολούθησης, του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, όπου το βράδυ της Παρασκευής 28 Ιουνίου 2024 πραγματοποιήθηκε η επίσημη Ημερίδα - Τελετή Έναρξης του Arxellence3, του διεθνούς διεπιστημονικού διαγωνισμού αρχιτεκτονικών ιδεών, με θέμα «Διατήρηση της ιστορικής μνήμης & ανάδειξη και προστασία των ιδιαίτερων περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της νήσου Γυάρου».

Ο διαγωνισμός, που διοργανώνεται από την ALUMIL και την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία Πολιτιστικού και Κοινωνικού Έργου ΑΙΓΕΑΣ, με εποπτεία και συνδιοργάνωση από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας χαιρετίστηκε ως καινοτόμος θεσμός εταιρικής κοινωνικής προσφοράς και ευθύνης.

Η διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής μνήμης και η προστασία του περιβάλλοντος, στο εμβληματικό για τους μαρτυρικούς αγώνες του Ελληνικού λαού και πλούσιας βιοποικιλότητας νησί της Γυάρου, που είναι στους κύριους στόχους του διαγωνισμού,

υπογραμμίστηκαν ως υψηλοί στόχοι και χρέος ευθύνης στην ιστορική μνήμη και τις επόμενες γενιές από όλους τους ομιλητές.

Στην εκδήλωση μίλησαν εκπρόσωποι των διοργανωτών, της κυβέρνησης, της επιστημονικής ακαδημαϊκής κοινότητας, οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αντιστασιακών που μαρτύρησαν στο νησί της Γιάρου, διεθνώς αναγνωρισμένοι επιστήμονες στους τομείς της αρχιτεκτονικής, της περιβαλλοντικής προστασίας και της διαχείρισης των φυσικών πόρων. Κεντρική ομιλία εκφώνησε ο κος **Προκόπιος Παυλόπουλος**, τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Ακαδημαϊκός και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ, με θέμα: «Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπροστά στην Κλιματική Κρίση».

Οι συμμετέχοντες στην εκδήλωση ενημερώθηκαν εκτενώς για το πεδίο του διαγωνισμού, από παρουσιάσεις αρχαικού υλικού αποτυπώσεων, μελετών και εγκριτικών αποφάσεων για το ισχυρό καθεστώς πολεοδομικής χωροταξικής και περιβαλλοντικής προστασίας, που ισχύει στη νήσο Γιάρο.

Προκάλεσε έντονο ενδιαφέρον, συγκίνηση και την προσοχή του κοινού και παράλληλα τροφοδότησε αναφορές των ομιλητών, η παρουσίαση που έγινε από τη δημοσιογράφο και ιδρύτρια του Istorima.org, κα **Σοφία Παπαϊωάννου**, η οποία μίλησε για την εμπειρία της, από το επιτόπιο ρεπορτάζ και έδειξε σε βίντεο συνεντεύξεις εξόριστων από τη σκοτεινή περίοδο της επταετούς δικτατορίας, τα υπό κατάρρευση κτίρια και το άγριο τοπίο του νησιού.

Στην εκδήλωση, τον συντονισμό της οποίας είχε η κα **Αναστασία Φιλιππαίου**, αρχιτεκτων – μηχανικός, έγιναν χαιρετισμοί, ομιλίες και επιστημονικές εισηγήσεις ως εξής:

Γεώργιος Μυλωνάς: «Το κέρδος μας θα είναι η χαρά της προσφοράς και το ότι κάναμε κάτι για την Ελλάδα που αγαπάμε»

-«Οι αρχιτέκτονες, οι μηχανικοί, ο κόσμος του περιβάλλοντος είναι ο κόσμος της ALUMIL. Είναι αυτοί με τους οποίους συνεργαζόμαστε για να κάνουμε τη ζωή των ανθρώπων καλύτερη. Είναι αυτοί, που μας κάνουν να πιστεύουμε ότι το μέλλον μπορεί να γίνει πιο όμορφο», είπε ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ALUMIL, κ. **Γεώργιος Μυλωνάς**, απευθύνοντας καλωσόρισμα στο πολυπληθές κοινό της εναρκτήριας εκδήλωσης του **Arxellence3** και ευχαριστίες για τη συμμετοχή του, «για να δημιουργηθεί ένα υπόδειγμα αειφορίας, με σεβασμό στην ιστορική μνήμη, για τη δημιουργία ολοκληρωμένης πρότασης, εμπνευσμένης από ανθρώπους που ξέρουν».

-«Τι πιο ωραίο λοιπόν στα πλαίσια της εταιρικής αλλά και προσωπικής κοινωνικής ευθύνης μας, να βοηθήσουμε να δημιουργηθούν υποδείγματα αστικής, νησιωτικής και όχι μόνο ανάπτυξης, - όχι ως real estate ανάπτυξη, γιατί δεν είναι αυτή η δουλειά μας- αλλά ως υλοποιήσιμες και επεξεργασμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας, με ηθικές λύσεις, όχι μόνον σε κτίρια αλλά σε ολόκληρο το οικοσύστημα, ως παραδείγματα, που να μπορούν να επαναληφθούν και σε άλλα μέρη της πατρίδα μας», είπε ο κος

Μυλωνάς, αναφερόμενος στους στόχους και το όραμα της πρωτοβουλίας του διαγωνισμού. Σημείωσε, δε, ότι: «στην ALUMIL, δουλεύοντας τα τελευταία χρόνια στο εξωτερικό, με τα μεγαλύτερα αρχιτεκτονικά γραφεία του κόσμου και «ντύνοντας» εμβληματικά κτίρια σε όλο τον κόσμο, έχουμε δει να μεταμορφώνονται σε μοναδικά οικοσυστήματα υψηλού επιπέδου, υποβαθμισμένες και εγκαταλελειμμένες περιοχές και κτίρια» σημειώνοντας ότι: «σε όλα αυτά η ALUMIL συμμετείχε και με τις μελέτες της και με τα προϊόντα της» και αναφέροντας παραδείγματα από φτωχογειτονίες στη Μουμπάι, τη Νέα Υόρκη, το Κάιρο και πολλά άλλα μέρη του κόσμου.

-«Για εμάς, για τον κόσμο της ALUMIL και για μένα προσωπικά θα μείνει η χαρά της προσφοράς και το ότι κάναμε κάτι για την Ελλάδα που αγαπάμε. Έτσι απλά», είπε ο κος Γιώργος Μυλωνάς, αναφερόμενος σε ερωτήματα που τίθενται, όπως είναι: «τι θα κερδίσει η ALUMIL; » και «τι δουλειά έχει η ALUMIL με αναπλάσεις, θαλάσσιους βυθούς, οικολογία περιβάλλον, πολιτισμό, ιστορία και με τη Γυάρο;». Και απευθυνόμενος, με ειλικρινή και άμεσο λόγο, προς το ακροατήριο της εκδήλωσης εξήγησε:

«Η ALUMIL είναι άνθρωποι, σαν και εσάς, μανάδες και πατεράδες με παιδιά, παππούδες με εγγόνια, σαν και εμένα, που νοιάζονται και αγωνιούν για το μέλλον τους. Άνθρωποι με όνειρα, με προσδοκίες, με αξιοπρέπεια, κυρίως με σεβασμό στους άλλους και με σεβασμό στην ιστορία, όπως υπάρχει, χωρίς σχόλια. Άνθρωποι που θέλουν να είναι δημιουργικοί και όχι μόνον καταγγελτικοί. Και να κάνουν κάτι, έστω και μικρό, το οποίο να αφορά όλους».

Αθανάσιος Μαρτίνος: «Αντικείμενο και στόχος του διαγωνισμού είναι να ξυπνήσει το ενδιαφέρον του ελληνικού κράτους»

«Αντικείμενο και στόχος του διαγωνισμού είναι να ξυπνήσει το ενδιαφέρον του ελληνικού κράτους, της ελληνικής κοινωνίας αλλά και της Ευρώπης για τη Γυάρο», τόνισε απευθύνοντας χαιρετισμό στην εκδήλωση ο κ. **Αθανάσιος Μαρτίνος**, ιδρυτής της διοργανώτριας του διαγωνισμού Εταιρίας Πολιτιστικού και Κοινωνικού Έργου ΑΙΓΕΑΣ, και σημείωσε ότι: «η μη κερδοσκοπική εταιρεία ΑΙΓΕΑΣ, κοινωνικού και πολιτιστικού έργου, που εκπροσωπώ, θα συμβάλλει στο κόστος της διοργάνωσης του διαγωνισμού ιδεών, με σκοπό την ανάδειξη αυτού του ξεχασμένου, έρημου σήμερα ιστορικού νησιού στο κέντρο του Αιγαίου, την ανάδειξη της δραματικής ιστορίας της Γυάρου, που υπήρξε τόπος εξορίας από την εποχή της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Στην πρόσφατη ιστορία της Ελλάδας, συμπολίτες μας εξορίστηκαν για τα πολιτικά τους φρονήματα, επιβίωσαν σε εξαιρετικά απάνθρωπες συνθήκες, όχι όλοι, κάποιοι έχασαν τη ζωή τους και ετάφησαν στο μικρό χορταριασμένο κοιμητήριο του νησιού».

Ο κος Μαρτίνος αναφέρθηκε στα στοιχεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος της Γυάρου, τα οποία βρίσκονται στην Εφορία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων του υπουργείου Πολιτισμού, στις μελέτες που έγιναν από το ΕΜΠ την περίοδο 2000-2004, με πρωτοβουλίες του τότε υπουργού Αιγαίου Νίκου Σηφουνάκη, για την προστασία και ανάδειξη των ιστορικών μνημείων και τοπίου του νησιού, όπως επίσης στο υλικό που διαθέτει η περιβαλλοντική οργάνωση WWF, η οποία όπως είπε «έχει ασχοληθεί επί σειρά ετών ερευνητικά με το φυσικό περιβάλλον και την πανίδα της Γυάρου», προτρέποντας τους μελετητές που θα καταθέσουν προτάσεις στο διαγωνισμό, να τα αναζητήσουν και να τα λάβουν υπόψη τους στις προτάσεις ιδεών, που θα καταθέσουν.

-«Οι φυλακές, το μνημείο της Γυάρου, ένα διοικητικό συγκρότημα κτιρίων στα λιμανάκια του νησιού θα πρέπει να αποκατασταθούν προτού καταρρεύσουν», τόνισε ο κος Μαρτίνος και πρόσθεσε ότι: «αντικείμενο των μελετών του διαγωνισμού είναι και η ανάδειξη και η προστασία της φυσικής άγριας ομορφιάς του νησιού, ώστε να γίνει επισκέψιμο από φυσιολάτρες και περιπατητές».

Νίκος Ταχιάος: «Η μαρτυρική ιστορία της Γυάρου είναι ιστορία της Ελλάδας»

Εκπροσωπώντας τον Πρωθυπουργό και την Κυβέρνηση, ο κος Νίκος Ταχιάος, Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών, τόνισε κατά τον χαιρετισμό του στην εκδήλωση, ότι μεταφέρει μήνυμα υποστήριξης του κου **Κυριάκου Μητσοτάκη** και της Κυβέρνησης, στην πρωτοβουλία και στα αναμενόμενα «καλά αποτελέσματα» του **Arxellence3**.

«Η ALUMIL μας έχει συνηθίσει σε φιλόδοξες πρωτοβουλίες, που υλοποιεί πάντα με επιτυχία», είπε ο κος Υφυπουργός και χαρακτήρισε τη νέα διοργάνωση για τη Γυάρο, ως «μία φιλόδοξη πρόκληση», που ξεπερνά τους υψηλούς στόχους των προηγούμενων διοργανώσεων του θεσμού των **Arxellence**. Ο κος Ταχιάος επισήμανε ως εξαιρετικά σημαντική τη διεπιστημονική διάσταση του διαγωνισμού ιδεών, όπως είπε, «προκειμένου να αναδειχθεί η ιστορική μνήμη και να φτάσει στις επόμενες γενιές και ταυτοχρόνως να τεθεί στο επίκεντρο των προτάσεων ιδεών η περιβαλλοντική προστασία του νησιού».

-«Η μαρτυρική ιστορία της Γυάρου είναι ιστορία της Ελλάδας» είπε ο κος Ταχιάος, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι: «αφορά όλους τους Έλληνες και όλες τις Ελληνίδες, αφορά μία συμφιλίωση, την οποία πρέπει αυτό το μνημείο να προβάλει και αυτό είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό». Και εκφράζοντας τη βεβαιότητα του για την επιτυχία του διαγωνισμού, συνεχάρη τους κκ Μυλωνά και Μαρτίνο και όλους όσοι εργάστηκαν για τη διοργάνωση του **Arxellence3**.

Γιώργος Στασινός: «Κανείς σε αυτή τη χώρα δεν έχασε από τον επιστημονικό διάλογο και την παραγωγή επιστημονικού έργου»

-«Όλοι μαζί προχωράμε, όλοι μαζί θα συνεχίσουμε, κρατώντας πάντα τις ευαισθησίες, που αφορούν σε όλους τους πολίτες, όλους τους φορείς και όλα τα κόμματα», τόνισε ο κος Γιώργος Στασινός, Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, απευθύνοντας χαιρετισμό στην εναρκτήρια εκδήλωση του **Arxellence3** για τη Γυάρο, ο οποίος υλοποιείται με εποπτεία και συνδιοργάνωση από το ΤΕΕ, τονίζοντας ότι: «είναι σημαντική η επιλογή των διοργανωτών και η προσπάθεια που γίνεται».

-«Το ΤΕΕ στηρίζει αυτή την προσπάθεια όλα αυτά τα χρόνια που γίνεται», είπε ο κος Στασινός αναφερόμενος στο θεσμό των αρχιτεκτονικών ιδεών του **Arxellence** και σημείωσε ότι: «τώρα χρειάζεται προσοχή, διότι πρόκειται για μία ιδιαίτερη περίπτωση, έναν τόπο, ο οποίος είναι ευαίσθητος για πολλούς στη χώρα και θα πρέπει έτσι να αντιμετωπιστεί», υπογραμμίζοντας ότι: «το θέμα του διαγωνισμού για τη Γυάρο, το αντιμετωπίζουμε με ευαισθησία και προσοχή και ως Τεχνικό Επιμελητήριο και οι διοργανωτές».

-«Είμαστε όλοι ευαίσθητοι αλλά και όλοι θέλουμε η χώρα να πάει μπροστά», σημείωσε ο κος Στασινός και τόνισε ότι:

-«Κανείς σε αυτή τη χώρα δεν έχασε, όταν υπήρχε διάλογος, πολύ περισσότερο όταν υπάρχει επιστημονικός διάλογος και ακόμα περισσότερο όταν υπάρχει προσπάθεια να παραχθεί επιστημονικό έργο, ώστε να δώσει προτάσεις σε αυτούς που θα αποφασίσουν, δηλαδή στην πολιτεία και στους άλλους φορείς, για να δουν τι μπορούν να κάνουν, μάλιστα σε περιοχές που κανείς μέχρι τώρα δεν έλαβε καμία πρωτοβουλία τα τελευταία 20 χρόνια να γίνει οτιδήποτε».

-«Εμείς ως ΤΕΕ θα στηρίξουμε, όπως στηρίξαμε μέχρι τώρα αυτή την πρωτοβουλία που υπάρχει, θα παράξουμε επιστημονικό έργο, θα βοηθήσουμε τους μηχανικούς συναδέλφους να κάνουν τη δουλειά τους, να φέρουν στο τραπέζι προτάσεις και στο τέλος, όλοι μαζί, κρατώντας ο καθένας τις ευαισθησίες που έχει, να συνδιαμορφώσουμε μία πρόταση, για να προχωρήσουμε μερικά βήματα μπροστά και να μην είμαστε στάσιμοι», είπε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ.

Νίκος Σαλπιγγίδης: «Ο Arxellence 3 για τη Γυάρο, όπως όλες οι διοργανώσεις του θεσμού των Arxellence είναι πρωτοβουλίες ιδεών».

-«Ο θεσμός των διαγωνισμών ιδεών των Arxellence είναι μια πλατφόρμα επικοινωνίας, διαλόγου και παραγωγής επιστημονικών ιδεών και καινοτομίας, τον οποίο έχει δημιουργήσει και συνεχίζει η ALUMIL να αναπτύσσει με επιτυχία, ως βασικό πυλώνα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της. Προσφέρει στη χώρα και στην κοινωνία πρωτοποριακές ιδέες και προτάσεις, ως υποδείγματα ευρύτερης εφαρμογής και ταυτοχρόνως συνδέει δημιουργικά και αμφίδρομα τον Όμιλο της ALUMIL με τους βασικούς συνεργάτες του, οι οποίοι είναι ο τεχνικός κόσμος και η εγχώρια και διεθνής αρχιτεκτονική κοινότητα».

Με αυτά τα λόγια ο κ. **Νίκος Σαλπιγγίδης**, Διευθυντής Καινοτομίας του Ομίλου ALUMIL, παρουσίασε στην εκδήλωση το όραμα και τους στόχους του θεσμού των Arxellence. Τόνισε ότι «ο πρωτοποριακός αυτός θεσμός γεννήθηκε και αναπτύσσεται από την ίδια τη δραστηριότητα της ALUMIL, που υλοποιεί διαρκώς πολλά έργα, σε όλες τις κλίμακες και σε πολλές χώρες του κόσμου, στα οποία μέσω του σχεδιασμού και της παραγωγής των προϊόντων της δίνει λύσεις έρευνας, καινοτομίας, ενεργειακής απόδοσης και αειφόρου διαχείρισης των πόρων». Ο κος **Σαλπιγγίδης** παρουσίασε παραδείγματα πρωτοποριακών έργων της ALUMIL, όπως η κατασκευή πλωτής κατοικίας στη Ρουμανία, ελικοειδής ουρανοξύστης στο Βανκούβερ, την ανακαίνιση του διατηρητέου κτιρίου των κεντρικών γραφείων της Google στη Νέα Υόρκη, που υλοποίησε η εταιρεία, λέγοντας ότι: «αυτή η δραστηριότητα μας δίνει τη δύναμη να πηγαίνουμε συνεχώς ένα βήμα πιο μπροστά αλλά και το κίνητρο να διερευνήσουμε και να αναζητήσουμε απαντήσεις στο ερώτημα, γιατί να μην μπορεί και η χώρα μας να υλοποιήσει ανάλογα έργα και να πάει μπροστά αλλά πάντα να υπάρχει μία σκιά».

Ο Διευθυντής Καινοτομίας του Ομίλου ALUMIL τόνισε ότι «ο Arxellence 3 για τη Γυάρο, όπως όλες οι διοργανώσεις του θεσμού των Arxellence είναι πρωτοβουλίες ιδεών». Παρουσίασε την πορεία του θεσμού, που αναπτύχθηκε με επιτυχία το 2018 με τον Arxellence 1 για δημόσιο κτίριο βρεφονηπιακού σταθμού στο Δήμο Διονύσου, έργο που υλοποιείται με την υποστήριξη της ALUMIL και τον Arxellence 2 για την ανάπλαση του εγκαταλελειμμένου Δυτικού Παράλιου Μετώπου της Θεσσαλονίκης, μια διοργάνωση, που συγκέντρωσε το ενδιαφέρον της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής

κοινότητας και τη συμμετοχή των πολιτών της Θεσσαλονίκης, στην επιλογή των λύσεων του διαγωνισμού.

Ιωάννης Κ. Χατζηγεωργίου: «Η κοινωνική προσφορά είναι ένα από τα σημαντικότερα ανθρώπινα ιδανικά»

«Κατανοούμε ότι, η πρωτοβουλία της ALUMIL και της ΑΙΓΕΑΣ, η οποία αφορά σε θέματα αειφορίας, διαχείρισης του περιβάλλοντος, διατήρησης της ιστορικής μνήμης και προστασίας ενός ιστορικού τόπου, είναι κοινωνική προσφορά», τόνισε ο κος **Ιωάννης Κ. Χατζηγεωργίου, Πρύτανης** του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και Καθηγητής της Σχολής Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών Ε.Μ.Π, υπογραμμίζοντας ότι: «η κοινωνική προσφορά είναι ένα από τα σημαντικότερα ανθρώπινα ιδανικά». Ο Πρύτανης του ΕΜΠ, μιλώντας «ως εκπρόσωπος του Ιδρύματος με το μεγαλύτερο κύρος της χώρας», δήλωσε ότι «όπως πάντα το ΕΜΠ πράττει, είναι έτοιμο να προσφέρει εθελοντικά την τεχνογνωσία που διαθέτει στη σημαντική πρωτοβουλία που υλοποιείται», τονίζοντας ότι «η κοινωνική και ακαδημαϊκή ευθύνη και προσφορά του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου είναι εμφυτευμένη στο «DNA» του Ιδρύματος».

κ. Προκόπιος Παυλόπουλος: κεντρική ομιλία με θέμα: «Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπροστά στην Κλιματική Κρίση»

«Να αξιοποιηθεί η πρωτοβουλία του διεπιστημονικού διαγωνισμού ιδεών για τη Γυάρο, για την διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής μνήμης και ταυτοχρόνως να αποτελέσει ένα εφελκυστικό για να δείξουμε όλοι μαζί, ότι εμείς οι Έλληνες, κόντρα στο ρεύμα, παραμένουμε εδώ, ευαίσθητοι στην ιστορία, ευαίσθητοι στην ελευθερία, ευαίσθητοι στη δημοκρατία, ευαίσθητοι στο περιβάλλον», τόνισε ο κ. Προκόπιος Παυλόπουλος, τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Ακαδημαϊκός και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ, αναπτύσσοντας κεντρική ομιλία με θέμα: «Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπροστά στην Κλιματική Κρίση», στην εκδήλωση επίσημης έναρξης του διεθνούς διεπιστημονικού διαγωνισμού αρχιτεκτονικών ιδεών του **Arxellence3**.

Ο κος Παυλόπουλος τόνισε ότι «η Ευρώπη καλείται όχι ως περιθωριακή και περιφερειακή δύναμη αλλά ως κυρίαρχη δύναμη πολιτισμού και ιδεών, να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο για την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης, υπογραμμίζοντας ότι σε αυτή την πρόκληση η Ευρώπη καλείται να ανταποκριθεί στον ουσιαστικό λόγο ύπαρξής της». Ο ίδιος σημείωσε πως οι άλλες πλανητικές δυνάμεις, όπως κυρίως οι ΗΠΑ, έχουν αποδείξει πως δεν είναι σε θέση να το πράξουν αφού, δέσμιες συγκρούσεων οικονομικών και άλλων συμφερόντων, παραβιάζουν πρώτες τις συμφωνίες που υπογράφουν, με αποτέλεσμα να καταρρέει το Διεθνές Δίκαιο για το περιβάλλον, όπως και το Διεθνές Δίκαιο εν γένει από την αδυναμία εφαρμογής του.

-«Είμαστε στο σημείο μηδέν», είπε χαρακτηριστικά ο κος Παυλόπουλος αναφέροντας ότι «πολύμορφες και πολυσύνθετες ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, κυρίως κατά τον 20ό αιώνα, έχουν προκαλέσει μια, επίσης ανθρωπογενούς προέλευσης, ανεξέλεγκτη αποσταθεροποίηση του Κλίματος, σηματοδοτώντας ταυτοχρόνως την επικίνδυνη μετάβαση από την Κλιματική Αλλαγή στην Κλιματική Κρίση, όπως εγκαίρως είχε

επισημάνει η επιστημονική κοινότητα και επιβεβαιώνεται στην καθημερινή ζωή μας», αναφέροντας ως παράδειγμα πως «ο Ιούνιος του 2023 καταγράφεται ως ο θερμότερος, σε καταγεγραμμένα στοιχεία ανθρωπότητας».

Λέγοντας ότι «ο Φρανσουά Μιτεράν είχε πει πως όλες οι πολιτικές της Ελλάδας πρέπει να περνούν μέσα από τον πολιτισμό», ο κος Παυλόπουλος τόνισε ότι «όλες οι πολιτικές της Ελλάδας σήμερα πρέπει να περνούν μέσα από την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» και ταυτοχρόνως ότι: «ιδού η μεγάλη στιγμή της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διαμορφώσει και να επιτελέσει τον πλανητικό ρόλο της, για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αρχές της Δικαιοσύνης και του Ανθρωπισμού», εξηγώντας ότι η χώρα μας πρωτοπορεί σε αυτή την ιστορική πρόκληση.

-«Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, το ισχύον Σύνταγμα του 1975 είναι το πρώτο, σε διεθνή κλίμακα, το οποίο συμπεριέλαβε -μέσω των διατάξεων του άρθρου 24, όπως αυτό συμπληρώθηκε κανονιστικώς ιδίως με την αναθεώρηση του 2001- πλήρες πλέγμα ρυθμίσεων για την προστασία του Περιβάλλοντος. Τούτο απέβη σημαντικό «κεκτημένο» για την Ελληνική Έννομη Τάξη γενικώς, επειδή όχι μόνο διευκόλυε τη θέσπιση και εφαρμογή μιας εξαιρετικά εκτεταμένης και λεπτομερούς εκτελεστικής νομοθεσίας για την προστασία του Περιβάλλοντος, η οποία επιπλέον επέτρεψε στην Ελλάδα να προσαρμοσθεί πλήρως στις κατά το Διεθνές και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο υποχρεώσεις της. Αλλά και, πρωτίστως, διευκόλυε τη Δικαστική Εξουσία, με «πρωτεργάτη» το Συμβούλιο της Επικρατείας, να διαμορφώσει μια «πρωτοπόρα» ολοκληρωμένη νομολογία για τον έλεγχο της συνταγματικότητας όλων των σχετικών διατάξεων, από τον τυπικό νόμο έως τις κοινές διοικητικές πράξεις κανονιστικού περιεχομένου. Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, η Ελλάδα διέθετε και διαθέτει ένα σημαντικό προβάδισμα και πλεονέκτημα ως προς τις δυνατότητες της θεσμικής, τουλάχιστον, αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής και της Κλιματικής Κρίσης» σημείωσε ο κος Παυλόπουλος.

Ο κος Π. Παυλόπουλος για τη συμμετοχή εκπροσώπων Αντιστασιακών στην εκδήλωση

Κατά την έναρξη της ομιλίας τους ο κος Προκόπιος Παυλόπουλος αναφέρθηκε στο γεγονός ότι «προσερχόμενος στην εκδήλωση συνάντησα στην είσοδο εκπροσώπους των αντιστασιακών, που μαρτύρησαν στο κολαστήριο της Γυάρου» και όπως είπε, «από την αγωνία μου, να μην παρερμηνευτούν οι προθέσεις αυτής της τόσο σοβαρής προσπάθειας ανέλαβα την πρωτοβουλία, ζητώντας και τη συμβολή του προέδρου του ΤΕΕ Γιώργου Στασινού να γίνει διάλογος, ώστε να υπάρξουν διαβεβαιώσεις, ότι κάνεις από τους διοργανωτές, δεν έχει την πρόθεση να μειώσει τη φωνή της ιστορίας, όπως είναι καταγεγραμμένη μέσα από τους αγώνες ενός λαού για την ελευθερία και τη δημοκρατία».

-«Η εκδήλωση αυτή, αποτελεί σημείο αναφοράς για όλους αυτούς, που σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς διατηρούν ευαισθησίες της ιστορικής μνήμης και επιζητούν αυτές οι μνήμες να πάνε στις επόμενες γενιές» τόνισε ο κος Προκόπιος Παυλόπουλος.

Εκπρόσωποι ΣΦΕΑ 1967-1974: «Είμαστε αντίθετοι σε κάθε προσπάθεια ανάπτυξης και επενδυτικής αξιοποίησης»

Σημειώνεται ότι σε όλες τις φάσεις της διοργάνωσης του διαγωνισμού ιδεών Arxellence 3 για τη Γυάρο, από τους διοργανωτές δίνεται η δυνατότητα και παρέχονται οι εγγυήσεις, να φωτίσουν οι ίδιοι οι πρωταγωνιστές και οι συνεχιστές τους, τόσο την επιστημονική έρευνα του διαγωνισμού, όσο και τα γεγονότα στην πορεία εξέλιξης αυτού του κολαστηρίου. Έχει απευθυνθεί και ισχύει ανοιχτή πρόσκληση συμμετοχής και συνεργασίας προς όλες τις κατευθύνσεις. Σύμφωνα λοιπόν με τις αρχές της πρωτοβουλίας του διαγωνισμού στην τελετή έναρξης του Arxellence 3 έλαβαν τον λόγο από το επίσημο βήμα της εκδήλωσης οι κκ **Βαγγέλης Γκιουγκής** και **Νίκος Μανιός**, Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου Φυλακισθέντων Εξορισθέντων Αντιστασιακών (ΣΦΕΑ) 1967-1974, αντίστοιχα. Οι δύο εμβληματικές προσωπικότητες της αντιδικτατορικής δράσης, εξιστόρησαν δραματικές εμπειρίες τους από τη Γυάρο, όπου ήταν κρατούμενοι, αναβιώνοντας συγκλονιστικές μνήμες από το «θανατονήσι».

-«Είμαστε αντίθετοι σε κάθε προσπάθεια ανάπτυξης και αξιοποίησης. Είμαστε υπέρ της συντήρησης των κτιρίων και της ανάδειξης και διατήρησης της ιστορικής μνήμης. Δεν είναι αποδεκτή καμία επενδυτική αξιοποίηση και οτιδήποτε είναι αντίθετο με την διατήρηση της ιστορικής μνήμης» είπε χαρακτηριστικά ο κος **Γκιουγκής**, συνοψίζοντας τις θέσεις του ΣΦΕΑ 1967-1974.

Ο Νίκος Σηφουνάκης, αρχιτέκτονας, πρώην υπουργός, μιλώντας στις εργασίες της εκδήλωσης παρουσίασε αναλυτικά τις πρωτοβουλίες που είχε προωθήσει ο ίδιος την περίοδο 2000-2004, ως υπουργός Αιγαίου επί κυβέρνησης του κ. Κώστα Σημίτη για την καταγραφή και συντήρηση των μνημείων και την προστασία του τοπίου της Γυάρου και ζήτησε, παραπέμποντας στις επίσημες αρχές του υπουργείου Πολιτισμού, του σημερινού Υπουργείου Ναυτιλίας, του Δήμου Σύρου και του ΕΜΠ, το πλούσιο υλικό των εγκριτικών αποφάσεων προστασίας και των μελετών, που παρά το γεγονός ότι είχε εγκριθεί χρηματοδότηση των έργων, έκτοτε δεν υλοποιήθηκε, να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο του διαγωνισμού **Arxellence 3 από τους μελετητές στις προτάσεις που θα κατατεθούν.**

Οι εργασίες της Επιστημονικής Εσπερίδας

Η εκδήλωση επίσημης έναρξης του Arxellence 3 εξελίχθηκε με τις εργασίες Επιστημονικής Εσπερίδας, με δύο τραπέζια διαλόγου, με τη συμμετοχή διεθνώς αναγνωρισμένων επιστημόνων και ερευνητών.

Το πρώτο πάνελ είχε τίτλο: «**Χτίζοντας τις κοινωνίες του αύριο: Ευρωπαϊκή / Διεθνής Οπτική**» και σε αυτό συζητήθηκε η Ευρωπαϊκή & Παγκόσμια οπτική σε ζητήματα βιωσιμότητας & αειφόρου δόμησης. Τον συντονισμό στο συγκεκριμένο πάνελ ανέλαβε η **Δρ. Μαρία Παπαδοπούλου** (Καθηγήτρια Ε.Μ.Π, Πρόεδρος Δ.Σ. Ο.Φ.Υ.Π.Ε.ΚΑ., Αρχιτέκτων Μηχανικός & Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου). Στη συζήτηση συμμετείχαν οι:

-**Dr. Elena Lopez Gunn** Ιδρύτρια & Πρόεδρος ICATALIST / Royal Elcano Institute

-**Sanjay Puri** Επικεφαλής Αρχιτέκτων Sanjay Puri Architects

-**Δρ. Παναγιώτης Μπαλαμπάνης** Επικεφαλής Τομέα «Αποστολή & Συνεργασίες Ωκεανών και υδάτων», Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στο δεύτερο πάνελ, με τίτλο «**Η ελληνική πρακτική**», αναπτύχθηκε το πώς αντιμετωπίζει η χώρα μας τα ζητήματα αειφορίας & τι μπορεί να αλλάξει σε αυτό το πεδίο. Συντονίστρια των συζητήσεων ήταν η **Δρ. Στέλλα Κυβέλου** (Αρχιτέκτων Μηχανικός, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου). Οι τοποθετήσεις στο εν λόγω πάνελ έγιναν από:

-**Δρ. Αμαλία Ανδρουλιδάκη** Αρχιτέκτων Μηχανικός, Γενική Διευθύντρια Υπουργείο Πολιτισμού

-**Εμμανουήλ Βότσης** Αρχιτέκτων Μηχανικός, KOM37 Αρχιτέκτονες

-**Παντελής Λεβαντής**, μέλος του Δ.Σ. του Συμβουλίου Αειφόρων Κτιρίων Ελλάδας (SBC GREECE)

Δρ. Ευάγγελος Λυρούδης: «Βασικός στόχος του διαγωνισμού η συνέργεια των ειδικοτήτων»

-«Βασικός στόχος του διαγωνισμού είναι να επιτευχθεί η συνέργεια των ειδικοτήτων», είπε χαρακτηριστικά ο **Δρ. Ευάγγελος Λυρούδης**, Αρχιτέκτονας Μηχανικός & Σύμβουλος του Ομίλου ALUMIL, τονίζοντας τη διεπιστημονική διάσταση της διοργάνωσης, αναφερόμενος στα ζητούμενα του διαγωνισμού και όσα πρέπει να λάβουν υπόψη τους οι συμμετέχοντες.

Τι πρεσβεύει το Arxellence 3

Το τρίτο κεφάλαιο του Διεθνούς Διεπιστημονικού Διαγωνισμού Αρχιτεκτονικών ΙΔΕΩΝ έχει ως πεδίο δράσης τη νήσο Γυάρο. Πρόκειται για έναν τόπο με σκοτεινή ιστορία, καθώς αποτέλεσε τόπο πολιτικής εξορίας για χιλιάδες Έλληνες πολίτες, που φυλακίστηκαν εκεί κατά τα εμφυλιακά και μετεμφυλιακά χρόνια, καθώς και κατά τη διάρκεια της Χούντας, βιώνοντας την καταπίεση και ζώντας κάτω από εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες.

Παράλληλα με τη μαύρη «σελίδα» που αντιπροσωπεύει για τη χώρα μας η Γυάρος, το νησί «κρύβει» μεγάλο φυσικό πλούτο. Η Γυάρος εντάχθηκε το 2011 στο Ευρωπαϊκό δίκτυο «Natura 2000» και το 2019 θεσμοθετήθηκε ως Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή. Φιλοξενεί το 12% του παγκόσμιου πληθυσμού της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus*, ενώ άνω του 30% του θαλάσσιου πυθμένα της καλύπτεται από μοναδικούς κοραλλιογενείς υφάλους και θαλάσσια λιβάδια Ποσειδωνίας.

Ο διαγωνισμός έχει δύο βασικά ζητούμενα, τα οποία πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από όσους πρόκειται να καταθέσουν τις προτάσεις τους. Το πρώτο είναι η δημιουργία ενός Μουσείου που θα αποτίει φόρο τιμής στους ανθρώπους που

φυλακίστηκαν, βασανίστηκαν και υπέφεραν στο νησί, καθώς και σε εκείνους που βίωσαν όλες αυτές τις κακουχίες και βαναυσότητες και πέθαναν στη Γυάρο. Το δεύτερο αφορά στην ανάπτυξη ενός Ερευνητικού Κέντρου, μέσω του οποίου θα προωθούνται στρατηγικές για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου.

